

Zadanie 1. Zapoznaj się z reprodukcją obrazu Fransa Halsa oraz przeczytaj wiersz Daniela Naborowskiego.

Tekst 1.

Frans Hals

Young Man holding a Skull [...]1

Tekst 2.

Daniel Naborowski

[...]

Świat hołduje marności

I wszystkie1 ziemskie włości2

;

To na wieki nie minie,

Że marna marność słynie.

Miłujmy i żartujmy,

Żartujmy i miłujmy,

Lecz pobożnie, uczciwie,

A co czyste właściwie.

Nad wszystko bać się Boga –

Tak fraszka3 śmierć i twoga.

1 Wszystkie – wszystkie.

2 Włość – posiadłość ziemską, majątek ziemski.

3 Fraszka – drobiazg, coś mało znaczącego.

Napisz, jaki motyw łączy przedstawiony obraz Fransa Halsa i wiersz Daniela Naborowskiego. Uzasadnij swoją odpowiedź, odwołując się do obu tekstów.

Motyw:

.....

Uzasadnienie:

.....

.....

.

.....

.

.....

Zadanie 2. Jan Andrzej Morsztyn

Do tejrze

Oczy twe nie są oczy, ale słońca jaśnie

Świejące, w których blasku każdy rozum gaśnie;

Usta twe nie są usta, lecz koral rumiany,

Których farbą każdy zmysł zostaje związany;

Piersi twe nie są piersi, lecz z nieba surowy

Kształt, który wolą naszą zabiera w okowy.

Tak oczy, usta, piersi, rozum, zmysł i wolą

Blaskiem, farbą i kształtem ćmią, wiążą, niewolą.

Wpisz do tabeli nazwy dwóch środków stylistycznych zastosowanych w utworze i każdy z nich zilustruj przykładem z tekstu.

Środek stylistyczny	Przykład
---------------------	----------

Zadanie 3. Przeczytaj fragment *Księgi Hioba* i wiersz Mikołaja Sępa-Szarzyńskiego *O wojnie naszej, którą wiemy z szatanem, światem i ciałem*.

Tekst 1.

Księga Hioba

7 1 Czyż nie do bojuwania¹ podobny byt człowieka?

Czy nie pędzi on dni jak najemnik?

2 Jak niewolnik, co wzdycha do cienia,
jak robotnik, co czeka zapłaty².

3 Zyskałem miesiące męczarni,
przeznaczono mi noce udręki.

4 Położę się, mówiąc do siebie:
Kiedyż zaświta i wstanę?

Lecz noc wiecznością się staje
i boleść mną targa do zmroku.

1 Przymusowa służba wojskowa była obrazem życia trudnego.

2 Robotnicy otrzymywali zapłatę codziennie wieczorem.

Tekst 2.

Mikołaj Sęp-Szarzyński

Sonet III.

O wojnie naszej, którą wiemy z szatanem, światem i ciałem

Pokój – szczęśliwość, ale bojuwanie

Byt nasz podniebny³. On srogi ciemności

Hetman i świata łakome⁴ marności

O nasze pilno⁵ czynią zepsowanie.

Nie dosyć na tym, o nasz możny Panie!

Ten nasz dom – ciało, dla zbiegłych lubości⁶

Niebacznie zajrząc⁷ duchowi zwierzchności,

Upaść na wieki żądać nie przestanie.

Cóż będę czynił w tak strasliwym boju,

Wąty, niebaczny, rozdwojony w sobie?

Królu powszechny, prawdziwy pokoju,

Zbawienia mego jest nadzieja w Tobie!

Ty mnie przy sobie postaw, a przepiecznie⁸

Będę wojował i wygram statecznie!

Mikołaj Sęp-Szarzyński, *Sonet III. O wojnie naszej, którą wiemy z szatanem, światem i ciałem*, [w:] tegoż,

Rytmy albo wiersze polskie oraz cykl erotyków, Wrocław 1973.

3 Podniebny – tu: dziejący się pod niebem, a więc na ziemi.

4 Łakome – pożądane.

5 Pilno – usilnie.

6 Zbiegłe lubości – przemijające przyjemności.

7 Zajrząc – zazdroszcząc.

8 Przepiecznie – bezpiecznie.

Zadanie 3. 1. (0–1)

Czy koncepcja ludzkiego losu ukazana we fragmencie *Księgi Hioba* oraz w wierszu Mikołaja Sępa-Szarzyńskiego jest podobna? Uzasadnij odpowiedź, odwołując się do obu przytoczonych tekstów.

Zadanie 3. 2. (0–1) Wypisz z tekstu Mikołaja Sępa-Szarzyńskiego dwie peryfrazy. Określ, kogo dotyczy każda z nich.

1)

2)